

Svar på spørsmål fra representanten Sølvi Gjerdal Thomassen (SV).

SV har fått henvendelse fra voksne som har fått brev om at de ikke kan benytte den offentlige tannhelsetjenesten. Etter det som jeg kjenner til er det ikke fattet noe vedtak på at voksne ikke skal få behandling på offentlig tannklinikker. Dette rammer spesielt pasienter som bor i grissgrendte strøk hvor et privat tannlegetilbud ikke er tilstede. Det at tannhelsetjenesten ikke tar inn voksne betalende pasienter resulterer i tillegg til at fylkeskommunen får redusert sine inntekter.

Kan fylkeskommunen redegjøre for hvordan praksisen nå er i Agder fylkeskommune og hva det utgjør i tapte inntekter?

Fylkesordførers svar:

Med nye lovbestemte pasientgrupper og dagens klinikkstruktur med tilhørende pasientproduktivitet og produksjonskapasitet de nye gruppene i enkelte klinikkområder prioritert over voksne betalende.

Differansen mellom budsjetterte inntekter fra voksne betalende i 2024 og første tertial mot faktisk er omtalt i årsberetningen og tertialrapporten:

Unge voksne mellom 21 og 24 år får 75 prosent rabatt av statlig takst på tannhelsetjenester.

Behandling til denne gruppen er lovpålagt. Det er usikkerhet rundt antallet i denne gruppen, da de ikke nødvendigvis er folkeregistrert der de mottar tannhelsetjenester. Fra 1. mars 2025 har også unge voksne mellom 25 og 28 år fått tilbud om 75 prosent rabatt av offentlig takst.

Denne gruppen får en lovfestet rettighet i løpet av 2025.

Det er gitt rabatt på tannbehandling tilsvarende 2,2 millioner kroner til gruppene unge voksne 21 - 24 år og 25 - 28 år per april. Tilsvarende beløp pr. 1. tertial 2024 var på 1,6 millioner kroner.

På inntektssiden er brukerbetalningene 2,4 millioner kroner lavere enn budsjett i perioden.

Trenden viser at inntjeningen vil bli markant lavere enn budsjettert.

I politisk sak Endring i budsjett 2025 (25/13396-4) ble det vedtatt at budsjettet til tannhelsetjenesten skulle økes med 7 millioner kroner. Lønns- og driftsbudsjettet ble styrket med 3 millioner kroner, mens 4 millioner kroner gikk til å redusere inntektsbudsjettet på grunn av rabatterte behandling til aldersgruppen 25 - 28 år.

Spørsmål:

SV er også gjort kjent med at når ungdom opp til 28 år skal bestille tannlegetimer, får de beskjed om at det ikke er ledige timer. Dette er en oppgave som tannhelsetjenesten skal kunne tilby.

Kan fylkesordføreren redegjøre for hvordan tannbehandling for pasienter opp til 28 år blir ivare tatt?

Fylkesordføreres svar:

Ut fra en helhetsvurdering har tannhelsetjenesten i Agder kapasitet til å ivareta de nye gruppene med ved å nedprioritere voksen betalende og se pasientgrunnlaget uavhengig av kommunegrenser (innsatsområde 2 i vedlegg 2) i den politiske saken.

En stor del av den nye pasientgruppen 21 til 24 og 25 til 28 år er bor i stor grad i områdene i tilknytning til universitet. Tannklinikkene i disse områdene har allerede i dag få voksne betalende og lav tilgjengelig kapasitet innenfor dagens tannklinikkstruktur.

Tannhelsetjenesten har mange pasienter og mange pasientgrupper de skal gi tilbud til, og nødvendig tannhelsehjelp. Hovedregelen er at pasientene kalles inn til en undersøkelse og deretter får man nødvendig behandling. Dette gjøres etter en fastsatt plan for de ulike gruppene. Når helt nye pasienter ringer (som gruppen 25-28 år) settes de opp til innkalling, og deretter gis de time når det passer tannhelsetjenesten. Dette er en ulik praksis enn i privat tannhelsetjeneste, der man i stor grad selv får bestemme tidspunkt for timen. Som beskrevet i vedlegg er det også ledig kapasitet i den private del av tannhelsetjenesten, mot ventelister i den offentlige. Behov for akutt tannbehandling skilles ut og får nødvendig tannhelsehjelp snarlig.

Det er foretatt administrative grep slik at denne pasientgruppen tilbys undersøkelser og eventuelt behandlinger i tannklinikker med ledig kapasitet. Med dagens kapasitet, vil disse tannklinikkene kunne ligge et godt stykke unna universitetene.

Spørsmål:

Gruppen funksjonshemmede og andre prioriterte grupper har behov for økt tannbehandling under narkose. Etter det som SV har fått opplyst er Agder et av de fylkene som bruker minst narkose.

Kan fylkesordføreren svare på hvordan vil disse pasientene bli ivaretatt i omstillings og effektiviseringsperioden?

Fylkesordføreres svar:

Omstillings- og effektiviseringsperioden vil ikke påvirke denne tjenesten. Tilgangen til anestesi og behandlingsrom på sykehuset påvirkes ikke, og tannhelsetjenesten endrer ikke ressursinnsatsen på dette området.

Samtidig er det i prosessen foreslått at Tannhelsetjenesten i Agder skal tilby noen utvalgte pasientgrupper tannbehandling i narkose i egen regi, planlagt i en fremtidig stor klinikk i Vågsbygd, forutsatt at denne blir stor nok til at dette er samfunnsøkonomisk forsvarlig.

Spørsmål:

TOO pasientene får i dag tannbehandling av private tannleger.

Kan fylkesordføreren svare på:

1. *Har det tverrfaglige teamet blitt involvert i prosessen rundt omorganiseringen av TOO i fylket?*

Fylkesordføreres svar:

Ja. Tverrfaglig team ble involvert i endringsarbeid våren 2024. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skulle jobbe ut felles rutiner og retningslinjer for to tverrfaglige team, den gang lokalisert henholdsvis Grimstad og på Slottet. Dette arbeidet er sluttført.

Det var uenighet i arbeidsgruppen om mest mulig formålstjenlig organisering av TOO-behandlingen i fylket. Det er naturlig å evaluere organiseringen av TOO i fylkeskommunen på et senere tidspunkt.

Spørsmål:

2. *Hvilke rammer er satt for TOO behandlingen ute i det private?*

Fylkesordføreres svar:

Det er inngått avtaler med private aktører som behandler TOO pasienter.

Tannhelsetjenesten i Agder søkte om et tilskudd på 15 millioner kroner til TOO, og mottok 7,5 millioner kroner.

PR 31.05.25 er ca. halvparten av tilskuddet benyttet. Tannhelsetjenesten har godkjent dyre og krevende behandling for enkelte pasienter som pr nå ikke er utbetalt. Det jobbes med konkrete endringer ovenfor innsatsen som følge av reduserte tilskudd fra Helsedirektoratet. Endringene vil innebære noe redusert innsats innen tverrfaglig arbeid og behandlingstilbud ut til pasienter i siste halvdel av året. Dette gjelder for hele landet.

Spørsmål:

3. *Hva slags samarbeid har det offentlige tverrfaglige teamet med de private aktørene?*

Fylkesordføreres svar:

Samarbeidet mellom det offentlige tverrfaglige teamet og de private aktørene har i for liten grad oppnådd reelt samarbeid. Det er fortsatt behov for en mer strukturert tilnærming til samarbeid, samt koordinering og opplæring av private aktører. Det er naturlig å se samarbeidet mellom det offentlig tverrfaglige teamet og de private aktørene som en del av innsatsområde fire; offentlig-privat kapasitetssamarbeid.

Spørsmål:

Leder organisasjon og tannhelse Knut Lindland informerte i møtet til HUF at lystgassanlegget på tannklinikken i Vågsbygd er stengt.

Kan fylkesordføreren redegjøre for hva som gjøres i omstillingsperioden når utstyr ikke virker lenger og hvilken innflytelse får de ansatte i slike prosesser?

Fylkesordførers svar:

Det gjøres ikke større oppgraderinger av tannklinikkene før det politiske vedtaket foreligger. Lystgassanlegget på Vågsbygd tannklinikk ble stengt etter en vernerunde som viste at ventilasjonen over døren ta behandlingsrommet var åpen slik at gassen siger ut i hele tannklinikken. Avviket er ivarettatt ved å stenge utstyret.

Vernetjenesten involveres i slike avvik og arbeidsmiljøutvalget i tannhelsetjenesten kobles på. Vurderinger knyttet til utstyr på fremtidige tannklinikker vil ansattrepresentantene involveres gjennom arbeidsgruppen og beslutningsunderlaget drøftes.

Spørsmål:

Hvilke alternative behandlingsstedet blir disse pasientene tilbudt?

Fylkesordførers svar:

Lystgass tilbys ved Grimstad tannklinikk og Lyngdal tannklinikk. Også her med redusert kapasitet grunnet gravid tannlege. Utstyret og behandlingsrommene ved Lyngdal tannklinikk er svakt bedre enn i Vågsbygd. Etter målinger fra bedriftshelsetjenesten har de derfor fått lov å bruke det inntil 1 time pr dag.

Siste del fra SV:

Fylkesordfører, det ble mange lange spørsmål, men viktige ting å få svar på i disse omstillings og effektiviseringstider av tannhelsetjenesten i Agder.

Fylkesordføreres svar:

Administrasjonen tar seg friheten til å gi en liten rettelse på innledningen til spørsmålet til representanten fra SV:

«SV har fått gjennomslag for at personer opp til 24 år kun betaler 25% av kostnadene for tannbehandlingen». Det korrekte er at de betaler 25 % av offentlig takst.